

Παξ. Πόντ. (Τραπ. Χαλδ.): *Κάθαν χρόνον 'ς σὸν 'Αεν-Τάφον ἐβγαίν' τ' ἀεφῶς ἀσ' σὸ ταφὴν τοῦ Χριστοῦ* (κάθε ἔτος εἰς τὸν 'Άγιον Τάφον ἐξέρχεται τὸ ἅγιον φῶς ἀπὸ τὸν τάφον τοῦ Χριστοῦ) Χαλδ. *'Εκατέβεν τ' ἀεφῶς ἀπάν' ἀτ' (κατῆλθε τὸ ἅγιον φῶς ἐπάνω του. 'Επὶ νεκροῦ)* Τραπ. Χαλδ. || 'Άσμ.

Μόνον ὁ τάφος τοῦ Χριστοῦ ἐκεῖνος δὲν ἐκάη, γιὰτὶ ὅπου εἶναι τ' ἅγιο-φῶς, ἄλλη φωτιὰ δὲν πάει

(ἀναφέρεται εἰς πυρκαϊάν τινα τῶν 'Ιεροσολύμων) Παξ.

2) Τὸ φῶς τῆς 'Αναστάσεως, τὸ ὁποῖον οἱ Χριστιανοὶ λαμβάνουν ἐκ τῆς λαμπάδος τοῦ ἱερέως ἀνημμένης ἐκ τῆς ἀκοιμήτου λεγομένης κανδήλας τῆς ἀγίας τραπέζης, καθ' ἣν στιγμὴν οὗτος, εὐθύς πρὸ τῆς ἐνάρξεως τῆς τελετῆς, ἀνοίγων τὴν ὠραίαν πύλην καὶ προχωρῶν ἐπὶ τοῦ σολέα ἐκφωνεῖ «δεῦτε λάβετε φῶς ἐκ τοῦ ἀνεσπέρου φωτός». Διὰ τοῦ φωτός τούτου ἀνάπτουν τὴν κανδήλαν τοῦ εἰκονοστασίου τῆς οἰκίας, τὴν ὁποίαν διατηροῦν ἄσβεστον ἐπὶ τεσσαράκοντα ἡμέρας πολλαχ.: *Πάμε 'ς τὴν ἐκκλησίαν νὰ πάρουμε τ' ἅγιο-φῶς 'Αθῆν.*

ἀγιοχαρισμένος ἐπίθ. Κάριπ.

'Εκ τοῦ ἐπιθ. *ἅγιος* καὶ τοῦ *χαρισμένος* μετοχ. τοῦ ρ. *χαρίζω*.

'Ο ὑπὸ ἀγίου χαρισμένος, δωρηθεὶς: 'Άσμ.

Νάνι της τὴν κορούλλα μου τὴν ἀγιοχαρισμένη, ποῦ μοῦ τὴν ἐχαρίσασι οὐλ' οἱ ἅγιοι τοῦ κόσμου (βαυκάλ.)

ἀγιοχέρι τό, Προπ. (Κύζ.) *ἀγιόχερο* Προπ. (Κύζ.)

'Εκ τοῦ ἐπιθ. *ἅγιος* καὶ τοῦ οὐσ. *χέρι*. Περὶ τοῦ μεταπεπλασμένου τύπ. *ἀγιόχερο* ἰδ. ΓΧατζιδ. ΜΝΕ 2, 170-173 καὶ 179 κέξ.

'Η ἀγία χεὶρ, ἐπὶ τῶν ἀγίων συνήθως, κατ' ἐπέκτ. δὲ καὶ ἐπὶ τοῦ ἀνθρώπου: *Νὰ μᾶς βοηθήσῃ τ' ἀγιοχέρι ἡ τ' ἀγιοχέρο της Παναγίας!* (εὐχὴ) *Μᾶς βοήθησε μὲ τ' ἀγιόχερό του!* (μᾶς ἔδωσεν ἐλεημοσύνην). *Εἶν' ἀγιόχερο τὸ χέρι του, ὅ,τι ἀγίξῃ πάει καλά* (δηλ. αἴσιον). || Φρ. *'Εβαλε πάλι τ' ἀγιόχερό του!* (εἰρων. ἐπὶ τοῦ κλέψαντος).

ἀγιοχώματος ἐπίθ. ΑΚαρκαβ. 'Αρχαιολόγ. 73 καὶ 134.

'Εκ τοῦ ἐπιθ. *ἅγιος* καὶ τοῦ οὐσ. *χώμα*.

'Εκεῖνος οὗ εἶθε μετὰ θάνατον νὰ ἀγιάσῃ τὸ χῶμα (αἰτία τοῦ σχηματισμοῦ τοῦ συνθ. αἰ συνήθεις φρ. ν' ἀγιάσῃ τὸ χῶμα του! ν' ἀγιάσουν τὰ χῶματά του! *ἅγιο τὸ χῶμα ποῦ κείτεται!*): *'Ηταν καλὴ γυναῖκα ἡ ἀγιοχώματη!* *'Εκλαψαν κ' ἔκαμαν τὸν ἀγιοχώματο θέλοντας καὶ μὴ νὰ δώσῃ ἐκεῖνο τὸ μοιράδι* (διὰ τῶν δακρῶν των ἔπεισαν τὸν μακαρίτην, οὗ εἶθε νὰ ἀγιάσῃ τὸ χῶμα, νὰ δώσῃ κτλ.)

ἀγιοψαρο τό, Σαλαμ.

'Εκ τοῦ ἐπιθ. *ἅγιος* καὶ τοῦ οὐσ. *ψάρι*.

'Ιχθύς ἀκανθοπτέρυξ. Συνών. *χριστόψαρο*.

ἀγιοψυχος ἐπίθ. 'Ηπ. Πελοπν. (Καλάβρυτ.) κ. ἄ. *ἀγιόψυχος* 'Ηπ. (Ζαγόρ. 'Ιωάνν. κ. ἄ.) *ἀγιόψυχος* Στερελλ. (Αἰτωλ.) *αἰόψυχος* Στερελλ. (Αἰτωλ.)

'Εκ τοῦ ἐπιθ. *ἅγιος* καὶ τοῦ οὐσ. *ψυχή*.

1) 'Ο ἔχων ἀγίαν ψυχὴν, ἅγιος, ἀγαθὸς 'Ηπ. (Ζαγόρ. 'Ιωάνν. κ. ἄ.) Στερελλ. (Αἰτωλ.): *'Ηταν αἰόψυχος ἄνθρωπος*

ποὺς Αἰτωλ. 2) 'Ο ὑπὸ τὸ πρόσχημα τῆς ἀγαθότητος ὑποκρύπτων δολιότητα, ψευδευλαβής, ὑποκριτής. Πβ. *ἀγιοῦσα* 2.

ἄγι-Παντελέημονας ὁ, ἐνιαχ. *ἅγιος-Παντελέημονας* Πελοπν. (Μάν.) *ἅγιος-Παντελέημονας* Σῦρ. ('Ερμούπ.) *ἅγιο-Παντελέημονας* Βάρν. Κεφαλλ. Κωνπλ. Πελοπν. (Μεσσ.) κ. ἄ. *ἅγιο-Παντελέημονας* Χίος *ἅγιου-Παντελέημονας* Λέσβ. *ἄι-Παντελέημονας* πολλαχ. *ἄι-Παντελέημονας* Θράκ. *ἄε-Παντελέημων* Πόντ. (Τραπ. Χαλδ. κ. ἄ.) *ἄε-Παντελέημων* Πόντ. (Τραπ.) *ἄε-Παντελέημος* Πόντ. (Τραπ.)

'Εκ παραθέσεως τοῦ ἐπιθ. *ἅγιος* καὶ τοῦ ὄν. *Παντελέημονας*.

'Ο ἅγιος Παντελέημων, τοῦ ὁποῖου ἡ μνήμη ἐορτάζεται τὴν 27ην 'Ιουλίου ἐνθ' ἂν.: Παροιμ. *"Οπου τυφλὸς κι ὅπου κονισὸς 'ς τὸν ἄι-Παντελέημονα* (ἐνν. προστρέχει, καταφεύγει εἰς τὴν βοήθειαν τοῦ ἀγίου Παντελέημονος, ὅστις, ἐπειδὴ ἦτο ἱατρὸς τὸ ἐπάγγελμα, θεωρεῖται προστάτης τῶν ἀναπήρων. 'Επὶ περιπτώσεως, καθ' ἣν πάντες καταφεύγουν εἰς τὸ αὐτὸ πρόσωπον διὰ νὰ τύχουν βοήθειας) Θήρ. Χίος κ. ἄ. (Συνών. παροιμ. *κονισοὶ στραβοὶ 'ς τὴν ἀγία-Παρασκευή*). Γνωμ. *Τοῦ ἄι-Παντελέημονος πέντε μέρες κι Αὔγουστος* (ὅτι πέντε ἡμέρας πρὸ τῆς 1ης Αὐγούστου τελεῖται ἡ ἐορτὴ τοῦ ἀγίου Παντελέημονος) Πελοπν. (Πύργ.)

ἄγι-Σάββας ὁ, ἐνιαχ. *ἄι-Σάββας* πολλαχ. *ἄις-Σάββας* Κύπρ. Σύμ. Χίος κ. ἄ. *ἄε-Σάββας* Πόντ. (Τραπ. Χαλδ. κ. ἄ.)

'Εκ παραθέσεως τοῦ ἐπιθ. *ἅγιος* καὶ τοῦ ὄν. *Σάββας*.

'Ο ἅγιος Σάββας, τοῦ ὁποῖου ἡ ἐορτὴ τελεῖται τὴν 5ην τοῦ μηνὸς Δεκεμβρίου: Γνωμ.

'Αγία-Βαρβάρα γέννησε κι ἄις-Σάββας τὸ δέχτη κι ἄις-Νικόλας ἔτρεξε νὰ πάη νὰ τὸ δαφτίσῃ

(ἐνν. τὸ χιόνι. 'Η ἀγία Βαρβάρα τὴν 4ην Δεκεμβρίου τὸ ἐγέννησεν, ὁ ἅγιος Σάββας τὸ ἐδέχθη, ὁ δὲ ἅγιος Νικόλαος τὴν 6ην Δεκεμβρίου τὸ ἐβάπτισε, δηλ. τὸ ὠνόμασε χιόνι, διότι πρὸ τῆς ἐορτῆς αὐτοῦ δὲν ἦτο τοιοῦτον ἀναλυόμενον εὐθύς ὡς ἐπιπτεν εἰς τὴν γῆν. Πβ. ΝΠολίτ. Παροιμ. 1, 238) Σύμ. Χίος

'Αγία-Βαρβάρα λάλησε κι ἄι-Σάββας ἀπεκρίθη κι ἄι-Νικόλας ἔτρεχε νὰ μάθῃ τὴν ἀλήθεια

(ὁμοίως ἐπὶ τῆς χιόνος) Πελοπν. (Μάν.) *'Αε-Βαρβάρα φύσα, ἄε-Σάββα βρέξον, ἄε-Νικόλα δόντσον* (χιόνισον. 'Επὶ τῆς συνήθους κακοκαιρίας κατὰ τὰς πρώτας ἡμέρας τοῦ Δεκεμβρίου) Τραπ.

ἀγισαββατιάτικο ἐπίρρ. ἀμάρτ. *ἀισαββαθκιάτικον* Κύπρ. *ἀισαββαθκιάτικα* Κύπρ. *ἀισαββαθκιάτικα* Κύπρ.

'Εκ τοῦ ἀμάρτ. ἐπιθ. *ἀγισαββατιάτικος* ἡ κατ' εὐθεΐαν ἐκ τοῦ οὐσ. *'Αγιο Σάββατο*.

Κατὰ τὴν ἡμέραν τοῦ Μεγάλου Σαββάτου: *'Ηταν παραμονὴ τοῦ Πασκάτου, ἀισαββαθκιάτικον. 'Αισαββαθκιάτικα ἐπῆεν νὰ δουλέψῃ.*

ἀγισεληνᾶτο τό, ἀμάρτ. *ἀισεληνᾶτο* Μεγίστ.

'Εκ τοῦ οὐσ. **ἀγισεληνᾶτο* παρὰ τὴν γενικ. *ἀγίᾱς -'Ελένης*, εἰς τὴν ὁποίαν προσετέθη ἡ κατάλ. *-ᾱτο* κατ' ἐπίδρασιν τῶν συνων. *ἀγικωσταντινᾶτο* καὶ *κωσταντινᾶτο*. Τὸ α τῆς συλλαβῆς *-γίας* ἀπεβλήθη κατ' ἀναλογ. τοῦ *ἀγικωσταντινᾶτο*.

